No. 74 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 28 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Maart.

De *Moniteur* behelst heden de volgende ordonnantie:

» Wij *Lodewijk Philips*, enz.

» Hebben bevolen en bevelen het volgende:

» De kamer der pairs en de kamer der gedeputeerden, die bij onze ordonnantie van den 2den februarij 1839, zich den 26sten maart daaraanvolgende vereenigen moesten, zullen den 4den april aanstaande bijeen komen.

» Gegeven op de Tuilerien den 24 maart 1839.

» *Lodewijk Philips*,

» van wege den koning,

» De minister, secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken,

» *Montalivet*.

Reeds gisteren avond had de *Moniteur Parisien* de prorogatie aangekondigd. De ministeriele schikkingen, zeide dit blad, nog niet ver genoeg gevorderd zijnde, om hoop te hebben dat zij den 26sten tot stand zouden zijn gekomen, hadden de tegenwoordige ministers zich moeten vereenigen en de middelen beramen, om het nieuw kabinet den noodigen tijd te geven om zich te vormen en om voor de opening der kamers geconstitueerd te zijn. Dien ten gevolge was er bij den heer *Molé* een raad gehouden, ten gevolge van welke de ordonnantie geteekend was.

Het *Journal des Débats* doet opmerken, dat de afzending der brieven van bijeenkomst tegen dingsdag, slechts eene loutere formaliteit [illegible] de kwestie van prorogatie, zoo[illegible] moest [illegible] worden, dat de voormalige ministers eerst voornemens geweest waren om de zitting te openen. Met de prorogatie had het kabinet van 15 april een nieuw bewijs gegeven van deszelfs eerbied voor de parlementaire welvoegelijkheid; daar het zijne demissie bepaald en onherroepelijk gegeven had, kon het den koning niet voegzaam bij de opening der kamers vertegenwoordigen, en met eenparigheid was tot de prorogatie besloten.

Wat de vorming van een nieuw ministerie aangaat, men is met dezelve sedert gisteren niet verder gekomen. In de gewone correspondentie dezer hoofdstad, leest men desaangaande heden hoofdzakelijk het volgende:

De heer *Soult* zijne pogingen voor de vorming van een kabinet uit het linker centrum hebbende zien mislukken, heeft de opgenomen taak laten varen en zijn besluit aan den koning te kennen gegeven. Thans kan er slechts kwestie zijn van den heer *Thiers* of van den heer *Guizot*. Men heeft hen met behendigheid zoeken ter zijde te stellen, maar de omstandigheden zijn krachtiger dan de menschen, en na twintig dagen verloren te hebben zal men tot hen terug moeten komen. De heer *de Broglie*, na op nieuw geweigerd te hebben om aan de zaken te komen, heeft aan den koning geraden, om den heer *Thiers* met de onderhandeling te belasten, aangezien eene combinatie uit den heer *Guizot* en diens vrienden zamengesteld, geen kans had om de meerderheid op zich te vereenigen. Z. M. schijnt zich echter tot de [illegible], elders zich aan den heer *Thiers* te rigten. De heer *Guizot* is gisteren middag ten vier ure bij den koning ontboden en schijnt officieel met de zorg belast om een nieuw kabinet zamen te stellen; Z. M. zou hem volmagt gegeven hebben, onder voorwaarde, dat het programma van het nieuw kabinet, hoogstdenzelven vooraf gaandelijk werd aangeboden. De heer *Guizot* had de opdragt aangenomen, en reeds gisteren eenige pogingen begonnen. Met den heer *Guizot* treedt ook de heer *Duchatel* in het kabinet; de eerstgenoemde zou voorts eenige gedeputeerden, leden der coalitie, in het kabinet willen brengen, en nogmaals den heer *de Broglie* hebben zoeken over te halen, om het presidentschap van den raad aan te nemen; weigerde deze, dan zou de heer *Guizot* hetzelve met de portefeuille van binnenlandsche zaken aanvaarden.

— Ook het *Journal des debats* vermeldt, dat de maarschalk *Soult* gisteren middag den koning te kennen gegeven heeft, dat hij de taak opgaf om een nieuw kabinet te vormen, en de *Messager*, dat de heer *Guizot* alstoen daarmede was belast geworden.

Het *Journal des debats* behelst een overzigt van de gebeurtenissen sedert de jongste verkiezingen tot op het tegenwoordig oogenblik, ten betoge, dat geene magt zich toegelegd heeft om hinderpalen tegen de vorming van een nieuw ministerie in den weg te leggen; dat deze hinderpalen zich opgedaan hebben in den boezem zelve der combinatien die ze uit den weg zochten te ruimen. Het prijst den heer *Thiers*, dat hij bepaalde verklaringen had verlangd, maar berispt hem dat hij zulks niet eerder gedaan heeft; dan had de scheuring zich spoediger geopenbaard. De kroon had niet tusschen beide willen komen; de verdeeldheid was bij den maarschalk *Soult*, tusschen de ministers onderling uitgebroken, en de combinatie was mislukt, omdat de programma's, de verbindtenissen, de steun- en gezigtspunten, de rigting die men aan de zaken wilde geven en de voorgenomene staatkunde uiteenliepen.

— De generaal *Jacqueminot*, de heeren *Laffitte* en *Arago* zijn sedert gisteren in de hoofdstad teruggekomen.

— Gisteren is er eene diplomatieke vereeniging bij den oostenrijkschen gezant graaf *d'Appony* gehouden, waarbij onder anderen de britsche gezant, lord *Granville*, en de russische gezant, graaf *Pahlen*, tegenwoordig waren. Men wil dat er over de zaken van Spanje gesproken werd, om dezelve zoo mogelijk door eene schikking ten einde te brengen.

— Onder de arbeidende klasse in de hoofdstad heerscht op dit oogenblik eene groote ontevredenheid wegens het gemis aan arbeid. Een [illegible] voltooid worden.

— Bijzondere berigten uit Madrid van den 17den spreken van een plan, dat thans tusschen het gouvernement en *Espartero* beraamd werd, volgens welke deze in de maand Mei zich naar Arragon zou begeven, ten einde in vereeniging met *van Halen*, alles in 't werk te stellen, om *Cabrera* ten onder te brengen, die men voor den gevaarlijksten der karlistische chefs hield.

De aftreding van het ministerie *Molé* had te Madrid veel indruk gemaakt. Er was terstond een raad belegd, waarna depêches naar den spaanschen gezant te Parijs, markies *Miraflores*, afgezonden werden.

Er liepen te Madrid steeds geruchten van veranderingen in het ministerie.

— Ter beurze heerschte wederom onzekerheid en zelfs ongerustheid, daar er een gerucht liep van het zenden van geschut en troepen naar Courbevoie. De notering was heden (25 Maart) 5 pCt. 109,05; 3 pCt. 79,90; Nap. r. 100,30; Sp. Ardoin 21; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten Maart.

Z. K. H. de russische grootvorst-troonopvolger heeft in den morgen van den 22sten Stuttgart verlaten en de reis naar Karlsruhe voortgezet.

— Het driejarig staatsbudget van het groothertogdom Hessen, voor de jaren 1839 tot 1841, hetwelk den 6den dezer in de tweede kamer der Stenden te Darmstadt in beraadslaging werd gebragt is geraamd: de inkomsten op 7,090,908 fl., en de uitgaven op 7,090,372 fl., zoodat er een batig slot zou zijn van 536 flor.

— De Groote Raad van het kanton Zurich heeft den 18den dezer, na eene zitting, die van 's morgens acht tot des avond te 9 ure voortgeduurd had, met 149 tegen 38 stemmen een besluit genomen, waarbij overeenkomstig het voorstel van den regeringsraad de beroeping van Dr. *Strauss* tot hoogleeraar in de Godgeleerdheid te Zurich, ingetrokken en deze geleerde emeritus verklaard wordt. De raad van opvoeding, die met de uitvoering van dit besluit belast werd, heeft daaraan terstond het noodige gevolg gegeven.

In de zitting van den 20sten heeft dezelfde raad over een voorstel beraadslaagd om de hoogeschool van Zurich af te schaffen, en is met 7[illegible]

144 tegen 54 stemmen besloten om dit voorstel in nadere overweging te nemen, waartoe eene commissie van negen leden benoemd is, die bij den grooten raad na een tijdsverloop van vier weken rapport moet doen. In de zitting van den 20sten, zijnde de laatste der tegenwoordige buitengewone bijeenkomst, is een dergelijk besluit genomen omtrent een voorstel, om de hoogeschool onder een sterker toezigt van de kerk te plaatsen. Voor het onderzoek hiervan werd eene commissie van elf leden benoemd.

— Berigten uit Rome tot den 14den maart melden, dat de paus de internuntius in Zwitserland tot werkelijke nuntius aldaar benoemd heeft. Het gerucht liep dat er spoedig een consistorie van kardinalen en met Paschen een tweede zou gehouden worden, waarin weder eenige prelaten tot kardinalen zouden worden verheven. — De prins van Montfort (*Jerome Bonaparte*) werd uit Florence te Rome verwacht, en de prins van Oldenburg, was uit Napels aldaar aangekomen.

— Men had in den omtrek van Rome eene groote rooverbende, van niet minder dan vijftig personen gevangen genomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten Maart.

Naar men meldt zou dezer dagen door Z. M. een besluit genomen zijn, waarbij de inspectien over de mobiele schutterijen, die in de maand april aanstaande moesten plaats hebben, tot in den loop van october zijn uitgesteld.

— Uit 's Hage schrijft men dat Z. K. H. de russische grootvorst troonopvolger tegen aanstaanden zondag aldaar gewacht wordt; hoogstdezelve zou zich spoedig naar Amsterdam begeven. Ook Z. M. de koning en de verdere leden van het koninklijk gezin zouden na Paschen naar Amsterdam vertrekken en aldaar eenige dagen verblijven. HH. KK. HH. de prins en prinses *Albert* van Pruissen werden insgelijks eerstdaags te 's Hage verwacht.

— Naar men verneemt is Z. K. H. de prins *van Oranje* door aankoop eigenaar geworden van het gebouw en den daaraan grenzenden grond op den Scheveningschen weg, nabij het tolhek, waarin gedurende het leven van wijlen den hoogleeraar *Heine* het orthopoedisch instituut gevestigd is geweest. De prijs van den aankoop zou *f* 34,000 hebben bedragen.

Voorts verneemt men dat Z. K. H. bij den heer *Dietz* te 's Hage eene bestelling heeft gedaan van vijf zijner wagens met zes, en een wagen met tien wielen. De laatstgemelde is geschikt om 36 personen te bevatten.

— Men verneemt dat het Z. M. behaagd heeft te benoemen tot notaris te Leiden, *A. Wijnstroom*, in plaats van *J. B. van Gent*, die als zoodanig ontslagen is.

— Dezer dagen is door Z. M. den Koning toestemming verleend tot den aanleg van een' straatweg van de posterij *de Klomp*, aan den straatweg van Amersfoort naar Arnhem, over Veenendaal, naar het Ingenscheveer op den Rijn; met bepaling, dat op het punt, waarop deze straatweg den aan te leggen ijzeren weg van Utrecht naar Arnhem zal kruisen, eene aanlegplaats op dezen laatsten zal worden gevestigd.

— Men schrijft uit Rotterdam, dat maandag ll. den namiddag over die stad en omstreken een zwaar weder van storm, hagel, donder en bliksem gewoed heeft. In de gemeente Schiebroek, in de nabijheid van Rotterdam, is de bliksem in een' watermolen geslagen, die tot den grond is afgebrand.

— Men heeft berigt, dat Zr. Ms. oorlogsbrik *de Vliegende Visch*, luitenant *Rengers*, te Rio-Janeiro aangekomen is, en den 7 Januarij ll. van daar de reis naar Batavia voortgezet heeft.

— Uit Boulogne wordt van den 18 Maart geschreven. Een visscher van deze stad, heeft in den nacht van den 18den dezer, op zee, den kapitein, drie matrozen en een Passagier opgenomen, die zich met de boot hadden gered van het Nederlandsche fregatschip *Diana*, hetwelk des avonds ten negen uren op Goodwinsstand is verongelukt. Door tusschenkomst van het Nederlandsche consulaat, zal het geredde scheepsvolk met den kapitein spoedig naar het vadrland terugkeeren.

Onlangs is van wege het departement van finantien aan de daarbij betrokkene autoriteiten en ambtenaren medegedeeld: 1°. dat de delegatie van eenen ambtenaar, tot het verrigten van de werkzaamheden van den burgerlijken stand, bij voortduring moeten worden beschouwd te zijn acten van inwendig en administratief beheer, en als zoodanig vrij van zegel en registratie; 2°. dat de certificaten, strekkende ten bewijze voor de bedienaren van de godsdienst, dat het huwelijk werkelijk voor den ambtenaar van den burgerlijken stand is voltrokken, almede bij voortduring op formaatzegel van 15 cents mogen geschreven worden; 3°. dat de vroegere wets-uitleggingen, volgens welke certificatie van bestaande trouwbeloften op zegels van minder dan van 15 cents mogten geschreven worden, daarop waren gegrond, dat die stukken bij het wetboek van *Napoleon* onbekend waren, en dus *niet* als acten van den burgerlijken stand konden worden aangemerkt, weshalve die decisien niet meer van toepassing kunnen zijn op zoodanige acten of certificaten, welke ten gevolge van de bepalingen van het *Nederlandsch* burgerlijk-wetboek moeten worden opgemaakt door de ambtenaren van den burgerlijken stand, waaruit volgt, dat de acten en certificaten van gedane huwelijksaangiften, om daarop huwelijks-afkondigingen te doen, op zegels moeten geschreven worden van niet minder dan 45 cents; 4°. dat de huwelijks-aangiften, wanneer die schriftelijk worden gedaan, op *zegel* moeten worden geschreven, bij toepassing van art. 10, n°. 1, laatste alinea, der wet van 13 Brumaire, 7de jaar, en de ambtenaren van den burgerlijken stand die schriftelijke verklaringen, als zijnde onderhandsche akten, dus niet ongezegeld noch ongeregisteerd, aan het register mogen vasthechten; 5°. dat de certificaten of verklaringen van den onderhandschen afloop der afkondigingen begrepen zijn onder de in art. 32 der wet van den 16den Junij 1832 (Staatsblad n°. 20) bedoelde certificaten van huwelijks-afkondigingen, en dus mede op zegels van niet minder dan 45 cents moeten geschreven worden; 6°. dat aan hetzelfde zegel (van 45 cents) onderhevig zijn de verklaringen enz., welke een ambtenaar van den burgerlijken stand aan zijnen ambtgenoot doet, om gelijke huwelijks-afkondigingen in de betrokkene gemeenten te doen plaats hebben; 7°. dat, wat betreft de extracten uit registers, door meergenoemde beambten aan hunne ambtgenooten uitgereikt wordende, het van den aard en de bestemming dier stukken afhangt, of dezelve *al* dan *niet* aan zegel onderhevig zijn, en dat, wanneer daaromtrent in een bepaald geval twijfel mogt ontstaan, het gewestelijke bestuur, onder overlegging der stukken, deswege kan geraadpleegd worden.

Sedert de laatste gedane bekendmaking 1839, zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi, in dato 10 Januarij 1839, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. J. E. Melster* en *J. Doorwaard Niermans* te Enschede, op de uitvinding van een werktuig tot het spinnen van garen van afval van vlas.

Een octrooi, in dato 21 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. P. Bles* te Rotterdam, op de invoering en op de verbetering van brandemmers, uit zeildoek vervaardigd.

Een octrooi, in dato 28 Januarij 1839, voor den tijd van vijf jaren, van af den 22sten November 1838, verleend aan *C. Blank*, woonachtig te Xanten, domicilium gekozen hebbende bij *Arn. Theod. Solling en Comp.*, kooplieden te Rotterdam, op de invoering van een cylinder stoot en van een cylinder druk werktuig voor het opvoeren van water, en het droogmaken van overstroomde vlakten.

Een octrooi, in dato 28 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren, van af den 29sten September 1838, verleend aan *J. de Fennes* te Amsterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze van het touwen en looijen van leder en het bereiden van hetzelve.

Een octrooi in dato 28 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. G. Robertson*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij [illegible], gevestigd te 's Gravenhage, op de invoering van zekere verbeteringen in scheeps braadspillen (windassen).

Een octrooi in dato 31 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Fardon*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Amsterdam, op de invoering van verbeteringen, toegepast op het vervaardigen van zwavelzuur.

Een octrooi in dato 10 Februarij 1839, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *A. [illegible]*, woonachtig te Luxemburg, domicilium gekozen hebbende in het Logement de Gouden Leeuw te 's Gravenhage, op de volmaking van een vroeger door hem uitgedacht waterwerktuig, eerst door hem *le Belge*, en nu *la pomme monstre* genoemd.

De belgische senaat heeft gisteren, na eene discussie die van des middags 12 uren tot des avonds half zes [illegible] aan het ontwerp van wet, de autorisatie behelzende om tot de voorstellen der conferentie toe te treden, deszelfs vol beslag gegeven, en het gezegd ontwerp met eene meerderheid van 41 tegen 14 stemmen aangenomen, terwijl twee leden, de heeren *Beke-Beke* en *de Schiervel*, zich van de stemming onthielden.

Voor de aanneming hebben gestemd de heeren graven *d'Arschot* en *Vilain XIIII*, de heer *Dumon-Dumortier*, de markies *van Rodes*, de burggraaf *de Jonghe d'Ardoie*, de graven *Dandelot* en *Baillet*, de heer *Bioley*, de barons *Cartier d'Yve*, *Dubois*, de vader [illegible] heer *Dupont d'Aherée*, de graaf *Duval de Beaulieu*, de heer *Engler*, de graven *d'Espiennes*, *d'Hane de Potter*, de [illegible] *Hautpenne*, de heer *de Haussy*, de ridder [illegible], de baron *d'Hooghvorst*, de heer *G. de Jonghe* [illegible] *d'Hobrugge*, de graaf *de Merode Westerloo*, de [illegible] *Mooreghem*, de *Neve*, *de Pelichy van Huerne*, [illegible] *Villeffe*, de graaf *Quarré*, de barons *Snoy d'Oppuers*, [illegible], *Van der Straeten Ponthoz*, de ridder [illegible].

Tegen de aanneming hebben gestemd: de graaf *d'Ansembourg*, de heeren *de Rouillé*, *Borlaut*, de ridder *de Baussies*, de heer *Cassiers*, de markies *Dennetières*, de heeren *Lefebvre-Meuret*,

Malou-Vergauwen, de graaf *Renesse-Breidbach*, de burggraaf *de Rouveroy*, de baron *de Stockhem*, de ridder *Van der Heyden-à-Hazeur*, de heeren *van Muyssen* en *van Sareghem*.

In den aanvang hield eerst de heer *Dumon Dumortier* en daarna de graaf *de Beaulieu* eene redevoering. Beiden achteden zich verpligt, schoon met leedwezen, om voor de aanneming te stemmen. De laatste vroeg den minister eenige inlichtingen over het art. 22 van het traktaat, betrekkelijk de pensioenen, waaromtrent bepaald was, dat de beide landen de pensioenen van de burgelijke en militaire deelgeregtigden moesten betalen, naardat zij in eene van de beide landen geboren waren. De heer *Duval* vroeg, hoe dit artikel zou ten uitvoer gelegd worden, ten aanzien van de belgische officieren die in hollandsche dienst waren gebleven, en die krachtens eene wet hunne hoedanigheid van Belgen verloren hadden.

De heer *de Theux* wist hierop geen antwoord te geven, dan dat, naar zijn gevoelen, het bedoeld artikel zou ten uitvoer gelegd worden in den zin van de in Belgie bestaande wetgeving op de pensioenen.

De heer *Lefebvre Meuret* las vervolgens op nieuw een discours tegen het aanhangig ontwerp, waarbij hij echter, uit hoofde van den onvoegzamen toon in zijne rede heerschende, door het ontevreden geroep van verscheidene leden, herhaaldelijk verhinderd werd voort te gaan.

Eenige wisselingen over personele kwestien hadden er vervolgens plaats. De heer ... vroeg inlichtingen aangaande ..., waarop de ...-commissaris hem antwoordde. Eindelijk werd door den heer *de Mérode* voorgesteld om de debatten te sluiten; maar de kamer besloot de discussie nog voort te zetten. Even als bij de vertegenwoordigers geschied was, deed nu ook de heer *Cassiers* het voorstel, om de onderhavige kwestie en de beslissing te adjourneren, tot men van de conferentie verklaringen had bekomen omtrent de punten die nog twijfelachtig voorkwamen, doch dit voorstel werd met eene groote meerderheid verworpen. Nog voerden verscheiden leden het woord. De heer *Beke-Beke* vroeg, tegen welken koers de rente zou aangekocht worden, want zoo de intrest tegen 2½ pCt. berekend werd, dan zou het traktaat van 23 Januarij nadeeliger zijn dan dat van 15 November. De minister antwoordde dat daaromtrent niets veranderd was.

Eindelijk werd de discussie gesloten, en had de stemming plaats in ... is vermeld.

— De belgische chef van den generalen staf, generaal *Hurel* is ll. zondag naar het kamp van Beverloo vertrokken.

— De belgische *Moniteur* vermeldt, dat de procureur-generaal bij het hof van appel te Brussel last gegeven heeft, om overeenkomstig de wetsbepalingen, onverwijld de personen te vervolgen, die in zake van tweegevecht verwondingen hebben toegebragt of een moord begaan.

— De dienst der burgerwacht te Brussel die onlangs door eene kompagnie per legioen was verminderd is wederom op den vorigen voet gebragt, zoodat elk legioen thans dagelijks twee kompagnien voor den dienst levert.

— ... Belg. ... 93½; Rom. ... Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. ...

REGTSZAKEN.

In het jongste nommer van het *weekblad van het Regt*, treft men een verslag aan van het, voor den Hoogen Raad, in deszelfs zitting van 6 Maart jl., behandelde beroep tot cassatie, ingesteld door *Martinus Zoeren*, oud 20 jaren, geboren te Arnhem, laatst woonachtig te Oirschot, die bij arrest van het prov. hof van Noord-Braband, van 22 Januarij jl., veroordeeld is tot de straffe des doods ter zake van moedwilligen doodslag met voorbedachten rade (assassinaat), gevolgd door diefstal op den openbaren weg, en zulks nadat hij reeds vroeger wegens misdaad was veroordeeld geweest. De veroordeelde is namelijk bij vonnis schuldig verklaard aan den ... gepleegden moord op den jongeling *G.* ... in de nabijheid der plaats, genaamd ..., op den weg van Oirschot en Boxtel. De cassatie van dit arrest was gevraagd, op grond dat de art. 427 en 434 w. v. strafvord., zouden geschonden zijn, daar de bes. op bloot vermoeden of onvolkomen bewijs zou zijn veroordeeld en de regter, in alle gevalle door geene wettige bewijsmiddelen, de overtuiging heeft bekomen, dat er werkelijk eene strafbare daad heeft plaats gehad, veelmin dat de beklaagde daaraan schuldig is. Volgens art. 428 toch te worden als wettige bewijsmiddelen erkend: 1°. bewijs door getuigen; 2°. schriftelijke bescheiden; 3°. bekentenis en 4°. aanwijzigingen.

In de onderhavige zaak beweert de veroordeeling alleen op aanwijzingen en nu blijkt het uit art. 443 dat het bestaan van aanwijzigingen niet anders kan worden bewezen dan: 1°. door getuigen; 2°. door schriftelijke bescheiden, 3°. door persoonlijk onderzoek of bezigtiging, bij den regter gedaan, en 4°. door eigen bekentenis van den beschuldigden of beklaagden; zelfs buiten het gezigt gestaan. Van deze vier omstandigheden, bestaat slechts eene, namelijk getuigen; doch nu wordt bij art. 433 bepaald, dat de afzonderlijke getuigenis van eenen enkelen getuige, niet als wettelijk kan gelden. En nu treft men in het onderhavig belangrijk regtsgeding aan, dat vele uit de verklaringen van getuigen gebleken omstandigheden slechts berusten op afgelegde afzonderlijke getuigenissen, ja zelfs op die van eenen 14jarige getuige. Als ten tweeden grond brengt de requirant tot cassatie bij, dat het gewezen arrest eene schending behelst van art. 911 w. v. strafv., volgens hetwelk elk arrest met redenen behoort bekleed te worden, hetgeen in cassa onvolledig opgevolgd, daar in het gewezen arrest wel van herhaling van misdaad gesproken wordt, maar in hetzelve niet wordt vermeld op welken grond die verklaring steunt noch waarin de begane misdaad of de uitspraak mogt hebben bestaan.

De Procureur-Generaal Mr. *F. C. de Bordes*, heeft de belangrijkheid van dit beroep tot cassatie afgeschetst, en betoogt, dat, hoezeer de gratie des souvereins kan worden afgesmeekt, het echter niet te verwachten zou wezen, dat er indien de misdaad werkelijk heeft plaats gehad met de daaraan gegevene omschrijving en met de omstandigheden, die schijnen plaats gehad te hebben, — voor zulk een misdadiger de gratie des souvereins zou worden geschonken. Hoe belangrijk moet dan niet dit beroep tot cassatie beschouwd worden, zeide Z. E. H. A., wanneer men, na de ijverigste nasporingen, die er hebben plaats gehad, opmerkt, dat er nog veel duisters nopens deze zaak is overgebleven; dat er niet een wettig bewijs aanwezig is, en alles berust op aanwijzingen, die een naauwkeurig onderzoek vereischen; en dat de bes. alle schuldpligtigheid aan de misdaad ontkent."

Met de meeste aandacht heeft de prok. gen. de aangevoerde gronden tot cassatie onderzocht. Hij heeft vermeend, dat het arrest niet behoorlijk was gemotiveerd, omdat daaruit inderdaad geenszins blijkt, waarop zich de regter heeft gegrond, hetzij omtrent de hoofdmisdaad, hetzij ten aanzien de verzwarende omstandigheden, die daarbij zouden hebben plaats gehad, noch omtrent de schuld van den veroordeelde. Alles zeide hij, berust op bloot verhaal, zonder dat er eenige reden ter staving van dat verhaal wordt bijgebragt. Ten bewijze brengt de prok. gen., onder anderen, bij, dat de aangenomen verzwarende omstandigheid, dat de moord met voorbedachten rade zou gepleegd zijn, alsmede dat de diefstal van den moord zou hebben plaats gehad, louter op bloote gissingen en veronderstellingen berusten, en door niets hoegenaamd worden bevestigd. Uiterlijk kunnen nu die omstandigheden wel van weinige waarde beschouwd worden, maar kunnen voor den veroordeelde zeer nadeelig zijn, wanneer hij vermeent de goedertierenheid des souvereins te moeten inroepen. Dat het arrest niet genoegzaam met redenen omkleed is, blijkt, onder anderen uit den tweeden grond, die tot cassatie van hetzelve wordt bijgebragt, namelijk schending van art. 211 wetb. van strafv. Er wordt namelijk in het arrest wel gezegd, dat de bes. reeds vroeger wegens misdaad was veroordeeld, maar er wordt daarin met geen enkel woord gezegd, wat de aard der misdaad geweest, waar de besch. gestraft is, noch hoe dit den regter is gebleken. Op grond van eenen ander concludeerde de Prok. gen., dat de Raad het bedoelde arrest van het Provinciaal Geregtshof van Noord-Braband zou vernietigen, en dat de zaak op nieuw zal worden onderzocht op de openbare teregtzitting van het Prov. hof van Gelderland. De Raad heeft heden uitspraak in deze zaak gedaan, het gewezen arrest van het Prov. Geregtshof van Noord-Braband vernietigd, en een nieuw onderzoek der zaak, ter openbare teregtzitting van het prov. Hof van Gelderland, bevolen.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De hoogleeraar VON LITTROW heeft dezer dagen een berigt bekend gemaakt nopens de in het vorig jaar op het observatorium te *Weenen* waargenomen vallende sterren. Ruim 2000 dier verschijnselen heeft men te *Weenen* waargenomen, waarvan in den nacht van 13 November alleen 1002. Uit de gedane opmerkingen, heeft de heer VON LITTROW vermeend de volgende resultaten te kunnen trekken: 1. De vallende sterren behooren tot de menigvuldigste verschijnselen van den sterrenhemel, zoodat er zelden een uur zonder dergelijk verschijnsel voorbijgaat; 2. hoogst waarschijnlijk zijn zij van kosmischen oorsprong, te weten: ligchamen die zich in de wereldruimte bevinden en niet tot de aarde behooren, hetwelk op te maken is uit hunne wederverschijning op zekere tijden en de rigting die zij nemen; 3. de tijdstippen van 10 Augustus en 12 November kan men voor die perioden houden, waarop

zich de meeste vallende sterren vertoonen; 4. de verschijnselen op die tijdstippen verschillen bijzonder daarin van die welke men in elken anderen nacht ziet, dat er zekere regelmatigheid plaats heeft in de streek waar zij zich vertoonen en werwaarts zij zich rigten, terwijl anders de vallende sterren ongeregeld in alle hemelstreeken worden gezien; 5. in de vallende sterren van Augustus en November is nog weder een onderscheid merkbaar, naardien deze zich in bijna tegenovergestelde hemelstreken vertoonen; terwijl de eerste naar een punt toegaat van welke de aarde op hare baan komt, schijnen de laatsten van een punt te komen, waarheen de aarde zich beweegt. Dien ten gevolge, vermeent de heer VON LITTROW, zou de geheele ruimte van ons planeetstelsel met dergelijke ligchamen gevuld zijn, die overal zich om de zon wentelen, en hier en daar tot bijzondere op zich-zelve bestaande stelsels zouden vereenigd zijn. Twee dier stelsels schenen zulke banen om de zon te beschrijven, dat zij de baan onzer aarde ter hoogte welke deze in de maanden Augustus en November bereikt, nabijkomen. Eindelijk zou de omstandigheid van de tegengestelde rigting der vallende sterren in de beide voormelde maanden, daardoor kunnen verklaard worden, dat de baan der vallende sterren in de maand augustus bijna loodregt op de baan der aarde loopt, terwijl die in november slechts eene zeer geringe helling naar dezelve zon hebben. De heer VON LITTROW besluit intusschen met te verklaren, dat men op verre na nog tot geene zekerheid in deze zaak gekomen is, en dat er nog vele waarnemingen en opmerkingen zullen vereischt worden, om het zoo ver te brengen. — Te *Dresden*, waar men thans een nieuw Museum voor de bekende fraaije schildergalerij dier stad wil bouwen, heeft men dezer dagen van de directeurs van het britsch Museum te *Londen*, door middel van ruiling, ook een exemplaar der afgietsels van de marmeren basreliefs, door lord ELGIN uit Griekenland medegebragt, ontvangen.

NOORWEGEN. — De als mineraloog en natuurkundige, ook door zijne werken bekende hoogleeraar ESMARK te *Christiania*, is in den ouderdom van 76 jaren overleden. Hij laat eene kostbare zoölogische verzameling na.

ENGELAND. — Bij gelegenheid der jongst in *Engeland* aangenomen bill betrekkelijk het regt van den letterkundigen eigendom, heeft het niet ontbroken aan vergelijkingen, ten aanzien van het lot der schrijvers van vroegere dagen en van den tegenwoordigen tijd, heeft men de vergoeding of de voordeelen, die voormaals voor de vruchten van de inspanning van den geest en van het vernuft verkregen werden, tegen over elkander gesteld, en tegenstellingen gevonden die getuigen dat de schrijvers van den tegenwoordigen tijd, in den heerschenden smaak vallende, in *Engeland* althans zich niet te beklagen hebben, dat eene vergoeding voor hunnen arbeid hun met karigheid wordt toegemeten. Bekend is het door JOHNSON, in het leven van MILTON, vermelde, aangaande den weinigen opgang dien het *verloren Paradijs* van den laatstgenoemden in den aanvang maakte. Van 1624 tot 1664 verschenen daarvan niet meer dan twee uitgaven, ieder van omtrent 1000 Exemplaren. Tusschen den tijd van MILTON en van JOHNSON, bestaat reeds een groot verschil. POPE ontving echter nog slechts 32 guinjes voor zijne *Geroofde Haarlok* en 52 voor het *Windsor-bosch*; de vertaling van HOMERUS bragt hem echter, door de inteekening, in verhouding meer op; JOHNSON verkocht het handschrift zijner beste gedichten voor 25 guinjes, zijn woordenboek der engelsche taal, waaraan hij acht jaren besteedde, 1575 pond sterl., de Biographien der dichters 200 p. st., waarbij de uitgever vrijwillig nog 100 voegde, uit hoofde van het goed vertier des werks. GOLDSMITH was te vreden toen hij 60 p. st. voor zijn *Vicar of Wakefield* ontving, en toen zijn uitgever hem 400 p. st. voor het *Verlatene dorp* betaalde, meende hij dat de man zich-zelven benadeelde, en zond hem het geld terug, omdat dezelve eerst na het debiet de winst zou kunnen berekenen. In JOHNSON's en GOLDSMITH's tijd was het regt van uitgave op veertigen jaren bepaald, en beklaagden de schrijvers zich noch over de kortheid van dien tijd, noch over het geringe honorarium. Vergelijkt men nu hierbij den tegenwoordigen tijd: de door FOX nagelatene bijdragen tot de engelsche geschiedenis, een handschrift van één deel, werd door lord HOLLAND voor 5000 guinjes verkocht; eene dergelijke som werd voor een fragment uit dezelfde geschiedenis, van J. MACKINTOSH betaald. TH. MOORE trok 4000 p. st. voor het leven van lord BYRON, 2000 voor dat van SHERIDAN; SOUTHEY, 1000 p. voor het leven van COWPER; van het leven van WALTER SCOTT door LOCKHART rekent men, dat 50,000 exemplaren verkocht werden en de schrijver 12,000 p. st. aan dit werk verdiende, en dat wel in de twee eerste jaren van de uitgave. BYRON's werken kosteden den uitgever MURRAY 20,000 p. st.; MOORE ontving 3000 p. voor *Lalla Rookh*, voor eene nieuwe uitgave van WORDSWORTH's gedichten werd 1000 p. st. betaald. BULWER heeft vaste prijzen gesteld; hij schrijft geen roman, in drie deelen, voor minder dan 1200 p. st.; MARRYAT ontvangt, zoo lang hij in den heerschenden smaak blijft, 1000 p. voor elken roman; Mistress TROLLOPE heeft zich door hare pen ook tot zekere hoogte gebragt; zij neemt dezelve voor de pers niet op, zonder van 1000 p. voor 3 deelen verzekerd te zijn. Van WALTER SCOTT's *Waverley* werden in de eerste drie jaren 22,500 exemplaren verkocht, eene zuivere winst opleverende van 7500 p. st. Van de artikelen in het *Edinburgh* en *Quarterly Review* eindelijk, worden er sommige met 100 ponden betaald.

FRANKRIJK. — Ten gevolge van de koninklijke vergunning ter vermeerdering van het getal harer corresponderende leden, heeft de Akademie van Opschriften en Fraaije Letteren reeds een zestal nieuwe correspondenten verkozen, te weten drie Fransche, de heeren: DE LA SAUSSAYE, DE SAULCY en DE GERVILLE te *Blois*, *Metz* en *Valogne*. Voorts de heeren PRINSEP, te *Calcutta*, MICALI, te *Florence* en de graaf BORGHESI, in de republiek van *St. Marino*. De heer P. PARIS is tot adjunct-conservator van de Handschriften der koninklijke bibliotheek benoemd geworden.

BELGIE. — De van regeringswege ingestelde commissie voor de uitgave van historiële stukken op de vroegere geschiedenis van België betrekking hebbende, zet met ijver haren arbeid voort. Een harer onvermoeidste leden, de heer WILLEMS, aan wien men reeds een werk over de *Brabantsche Yeesten* en eene nieuwe uitgave der kronijk van J. VAN HEELU over den slag van *Woeringen*, te danken heeft, heeft thans weder de uitgave bezorgd van het eerste deel der *chronijk van Brabant* van JAN DE KLERK.

NEDERLANDEN. — In Februarij ll. heeft de senaat van de Leidsche hoogeschool, op voordragt van de theologische faculteit, de weleerw. zeer gel. heer B. TER HAAR, predikant aldaar, *honoris causa* benoemd tot *Theologiæ Doctor*.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 *Maart*) werd genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 5/16, ⅞; dito 2½ pCt. 100¾, derde zestiende; Kansbill. 27¼, drie zestiende; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94¾; dito 3½ pCt. 79¼; Handelm. 179 drie achtste, ⅝, 179; O. Indie 5 pCt. 98 zeven zestiende, drie achtste, vijf zestiende; Ardoins 35 ⅞ 17 zeven, zestiende, drie achtste; oude Russen 104⅞; Roebels 6 pCt. 70 zeven zestiende; Gelook 19⅛.

*** Bij L. E. BOSCH, Boekhandelaar te *Utrecht*, is heden van de pers gekomen het DERDE NOMMER van het Maandwerk *GALERIJ VAN ROMANS*, [illegible] voortaan zal verschijnen onder den titel van:

NEDERLAND.

Galerij van Romans en Verhalen;
Vaderlandsche Geschiedenis en Letterkunde.
Met Platen.

Prijs per Jaargang, of bijna 1000 Pag. *f* 6,—.

Dit Maandwerk wordt den 15den van elke maand uitgegeven. — Bovengemelde Boekhandelaar neemt de vrijheid, dit Maandschrift, hetwelk meerendeels oorspronkelijke Vaderlandsche stukken bevat, Leesgezelschappen en Beminnaren der Romantische Letterkunde aan te bevelen.

*** Nous nous plaisons à rappeler l'attention de nos lecteurs sur l'importation du KAIFFA en france bien supérieur au chocolat, ce nouvel aliment d'un gout délicieux, et d'un prix peu élevé, a été approuvé par une commission médicale; il convient aux convalescents, favorise l'accroissement des enfants, guérit les GASTRITES, le MARASME, les COLIQUES, les IRRITATIONS NERVEUSES et toutes les MALADIES DE POITRINE, telles que RHUMES NEGLIGÉS, PHTYSIE, CATARRHES et TOUX REBELLES, comme analeptique il rétablit les forces épuisées par l'age ou les maladies.

Dépôts autorisés chez M. M. V. MASSIGNAC Négociant à *Amsterdam*, J. B. ROBIJNS, Libraire à *Deventer*; VAN OZERUS à *Flessingue*, L. KRAY, à *Groningue*, L. CUYPER, à *Helmond*, VAN WALESBERGE, à *Hoorn*; PROSPER, Coëffeur à *La Haye*; VAN HARINXMA à *Leeuwarden*; ANDRÉ et Comp., Négocians à *Rotterdam*; VAN DER SCHULK, à *Schiedam*; [illegible], à *Goes*.

Ils délivrent gratis le traité du Kaiffa, ou mémoire sur l'art de prolonger la vie et la santé, suivi de conseils hygiéniques pour tous les âges et tous les tempéraments. Brochure de 32 Pages.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers